



وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون غور
پوهنځی شرعیات
رشته فقه و قانون



کتلاک (شناسنامه)

سال : 1405 هـ ش .

الف) معرفی

رشته فقه و قانون در سال 1444 ه.ق. هم‌زمان با ایجاد پوهنهی شرعیات تاسیس گردیده است، طبق دیدگاه و رسالت که دارا می‌باشد، مصروف تربیه و تقدیم کادرهای جوان در بخش علوم فقهی و حقوقی به جامعه بوده که این مسؤولیت خود را با داشتن 6 تن از استادان کادر دایمی به پیش می‌برد. این رشته در حال حاضر دارای (107) تن محصل می‌باشد که در چهار صنف درسی تایم (قبل از ظهر، بعد از ظهر) مصروف فراگیری دروس خود می‌باشند.

نصاب تحصیلی این رشته توسط کمیته بازنگری نصاب تحصیلی بازنگری گردیده و تدریس می‌گردد. محصلین به مدت چهار سال (هشت سمستر) مصروف دوره تحصیلی لیسانس در این رشته بوده و بعد از سپری نمودن موفقانه دروس، همه محصلین مکلف‌اند تا یک اثری را بشکل منوگراف (پایان‌نامه) در مطابقت به رهنمود منوگراف‌نویسی نوشته نمایند و بعد از دفاع موفقانه در محضر هیئت مناقشه، من حیث لیسانس همان رشته تحصیلی، شناخته می‌شوند.

دیدگاه:

رشته فقه و قانون در چوکات پوهنهی شرعیات، مصمم است تا به سطح ملی، در راستای تربیه کادرهای علمی، متخصص و هدفمند در عرصه‌های قضاء، حارنوالی، وکالت دفاع، افتاء و تحقیق، به حیث یک رشته پیشگام در وزارت تحصیلات عالی باشد.

مأموریت:

رشته فقه و قانون در چوکات پوهنهی شرعیات، با استفاده از امکانات دست‌داشته و فرصت‌های موجود، متعهد است تا به منظور رفع نیازمندی‌های فعلی جامعه، از طریق تدریس، تحقیق و ارائه خدمات علمی، فرزندان این کشور را من حیث کادرهای علمی و مسلکی تربیه نموده و به جامعه تقدیم نماید.

د) ارزش‌ها:

- هر محصل من حیث یک فرد با شخصیت دارای احساسات، عواطف، موقف اجتماعی و نیازمندی‌ها می‌باشد، ارزیابی‌های که صورت می‌گیرد، محصلان را فرصت می‌دهد تا خودشان را برای موفقیت‌های بیشتر در امور آموزشی آماده سازند.
- تعلیم و تحصیل کلیدی است برای فرصت‌ها و بیداری جامعه.
- محیط سالم آموزشی و امنیت دلیل خوبی برای موفقیت‌های محصلان می‌باشد.
- محصلان نه تنها ضرورت به فهم دقیق و انکشاف مهارت‌های شان دارند بلکه ضرورت دارند تا دانش و درک شان را از آموزش برای رفاه اجتماع و وطن به کار ببرند تا باعث حل مشکلات جامعه و مردم شوند.
- رشته فقه و قانون باید توجه عمیق به جوانب مختلف آموزش (آموزش محصلان و آموزش استادان) داشته باشد.
- انکشاف کیفیت درسی در رشته فقه و قانون مقدم بر همه چیز نزد هیئت رهبری می‌باشد.

ه) اهداف:

1- اهداف تحصیلی

هر جامعه به قانونیت، عدالت نظم و اداره سالم نیاز دارد و این نیازمندی‌ها وقتی مرفوع می‌گردند که فهم و دانش درست و دقیق در عرصه شریعت اسلامی (بخصوص فقه اسلامی) و نظام حقوقی وجود داشته باشد تا از طریق قضاوت، حارنوالان، مشاورین حقوقی و دینی را تربیه نموده و به جامعه تقدیم نماید، کارشناسان فرهیخته‌ی که مسلط به علم و مهارت و ملتزم به اخلاق دینی باشند، به حیث الگوهای جامعه در حوزه مربوطه اشتغال یابند.

2- اهداف اساسی

رشته فقه و قانون با یک رشته داخلی دیگر در رشته‌های تحصیلی «تعلیمات اسلامی و فقه و قانون» جهت تربیه و آموزش کادرهای متخصص در بخش افتاء، فقه، اصول فقه، قضاء و حارنوالی در قالب نصاب درسی معیاری به وسیله کادر متخصص، اهداف تحصیلی آموزشی را دنبال می‌نماید.

3- اهداف استراتژیکی

- ارائه خدمات علمی برای محصلان و دیگر متقاضیان به بهترین وجه؛
- آماده ساختن زمینه رشد استعداد و توانمندی‌های محصلان؛
- فراهم آوری زمینه‌های رشد علمی استادان؛
- فراهم آوری تجهیزات مدرن غرض اعتلای کیفیت رشته؛
- حفظ جایگاه دینی و اجتماعی رشته؛
- فراهم آوری زمینه ایجاد توأمیت با دیپارتمنت‌های مماثل؛
- یافتن راه حل‌های برای مسایل جدید بر مبنای اصول و مناہج استنباط؛
- توسعه برنامه‌های اجتماعی؛
- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی و فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و اصول نافذہ کشور؛
- کسب مهارت‌های عملی مسلک قضائی، حارنوالی، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه؛
- کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت؛
- کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه‌های مختلف جزائی، مدنی، فامیلی و تجارتی؛
- کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف برخی مواد اسناد تقنینی طبق احکام شریعت اسلامی و مذهب حنفی.

و) تعریف واضح فارغ التحصیلان

رشته فقه و قانون پوهنچی شریعات پوهنتون غور به منظور تربیه کادرهای متخصص و مسلکی برای (ارگان‌های عدلی و قضائی، ارشاد، حج و اوقاف، وزارت تحصیلات عالی، وزارت معارف) ایجاد شده است. به این اساس برنامه (فقه و قانون) پوهنچی شریعات، فردی را فارغ‌التحصیل دوره لیسانس خویش می‌داند که (حد اقل 136 و حد اکثر 166) کرایدیت را در یک دوره تحصیلی شریعات چهار ساله (هشت سمسٹر) در بخش روزانه، تکمیل و در بخش دانش، مهارت‌ها و سلوک شرایط ذیل را دارا باشد:

- 1- در بخش دانش: فارغ‌التحصیل برنامه (فقه و قانون) می‌تواند در حد لیسانس بر موضوعات (عقیده، فقه، تفسیر، حدیث، دعوت و حقوقی) حاکم بوده، بر چهار مهارت زبان (شنیدن، گفتن، خواندن، و نوشتن) تسلط داشته باشد و بتواند به عنوان کادر متخصص برنامه (فقه و قانون)، در جامعه عرض وجود نماید.
- 2- در بخش مهارت‌ها: فارغ‌التحصیل برنامه (فقه و قانون)، فردی است که در حد لازم، آشنایی با زبان عربی، مدیریت خوب، مهارت‌های مسلکی و تدویر برنامه‌های آموزشی و غیره بوده و توانایی حل مشکل خویش را در این بخش دارا باشد.
- 3- در بخش سلوک: فارغ‌التحصیل برنامه (فقه و قانون)، فردی است که از لابلای محتوای مضامین تخصصی (شریعات) و مضامین مسلکی خویش احترام به قوانین نافذہ کشور، اخلاق آکادمیک، وطن‌دوستی ارزش‌های اسلامی، انسانی و اخلاقی را فراگرفته و به تمام این ارزش‌ها متعهد بوده و از هر نوع تبعیض و تعصب مبرا باشد.

ز) توانایی و مهارت‌های محصلان

محصلین بعد از فراغت از پوهنچی شرعیات، دارای توانایی‌ها و مهارت‌های ذیل می‌باشند و می‌توانند در مجالات ذیل به جامعه، مردم و کشور خویش خدمت نمایند:

1. توانایی اجرای وظایف به‌حیث قضات و حارنوالان در سکتور عدلی و قضایی کشور؛
2. توانایی تدریس علوم دینی، عقیدتی، حقوقی و قانونی در نهادهای علمی و پوهنتون و نیمه‌عالی، مکاتب و لیسه‌های کشور؛
3. توانایی رهبری سالم جامعه به سمت درست در چارچوب اصول و مبانی اسلام؛
4. توانایی امامت، خطابت و مهارت‌های مختلف دعوتی؛
5. توانایی و تقدیم مشاوره‌های علمی، مسلکی و حقوقی به ادارات مختلف دولتی و غیر دولتی؛
6. کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی؛
7. توانایی وکالت و اجرای تحقیقات و پژوهش‌های مورد نیاز در امور دینی، قانونی، عدلی و قضائی؛
8. توانایی وکالت دفاع در قضایای مدنی، تجارتي، جزایی و احوال شخصی؛
9. توانائی یاددهی قواعد اقامه دعوی، صورت دعوی و چگونگی دفاع آن؛
10. توانائی یاددهی مهارت‌های قضائی و عدلی در محاکم کشور؛
11. تسلط بر زبان عربی، زبان قرآن و احادیث نبوی؛
12. مهارت تالیف و ترجمه از متون اصیل عربی به زبان‌های محلی کشور.

ح) نیاز سنجی

ضرورت ایجاد رشته فقه و قانون چه بوده و چرا باید این رشته فعالیت نماید؟

در اینجا به نیاز کشور نسبت به این رشته و نیاز کار می‌پردازیم:

شکی نیست که پیشرفت همه‌جانبه یک جامعه توسط بازوهای پرتوان قشر روشن، آکادمیک و کدرهای علمی و متخصص در هر فن آن جامعه، و از راه پیشرفت‌های علمی و تحقیقی که جای رشد و شگوفایی آن همین پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی است، صورت می‌گیرد، شکی نیست که برای آماده ساختن کدر، خصوصا در ساحه عدلی و قضائی و آماده ساختن استادان ورزیده و ائمه و خطبای مساجد که پیام درست دعوت اسلامی را از طریق تدریس در پوهنتون‌ها و مدارس دینی و از طریق خطبه‌ها در مساجد به همه اقشار کشور عزیز ما بدون افراط و تفریط رسانده شود که جوابگوی ضرورت‌های جامعه باشد، تأسیس پوهنچی شرعیات یک امر ضروری و مهم و نیازمندی جامعه امروزی ما را تشکیل می‌دهد و این نیازمندی‌ها قرار ذیل اند:

1. آماده کردن علما و دانشمندی که به شکل عام از مهارت علمی قوی برخوردار باشند؛
2. تربیه و آماده‌سازی کدرهای علمی که در مجالات و تخصصات مختلف علمی و بخش‌های مختلف حیاتی توانمندی تحلیل و تحقیق با کیفیت را داشته بتوانند، تا رهبری جامعه را در زمینه علم به‌دست بگیرند؛
3. آماده‌سازی یک تیم علمی که ویژگی ابتکار، توانمندی انتقال مهارت‌ها برای دیگران را دارا باشد.

(نصاب مضامین تخصصی دوره تحصیلی رشته فقه و قانون)

2	تخصصی	SL.IL.0109	فقه العبادات (۱) (الصلاة والصیام)	1
2	تخصصی	SL.IL.0110	تاریخ التشريع	2
2	تخصصی	SL.IL.0209	فقه العبادات (۲) الزکاة والحج	3
2	تخصصی	SL.IL.0214	فقه الاحوال الشخصية	4

			(1)	
2	تخصصي	Sh.IL.0314	فقه الأحوال الشخصية (2)	5
2	تخصصي	Sh.IL.0321	أحاديث الأحكام (1)	6
2	تخصصي	Sh.IL.0323	أصول الفقه (1)	7
2	تخصصي	Sh.IL.0324	حقوق العمل والتأمينات الاجتماعية	8
2	تخصصي	Sh.IL.0421	أحاديث الأحكام (2) (المعاملات)	9
2	تخصصي	Sh.IL.0426	فقه المعاملات (1) (اليوع)	10
2	تخصصي	Sh.IL.0427	فقه الجنائيات (1) مقارنة بالقانون الجنائي العام	11
2	تخصصي	Sh.IL.0422	أصول الفقه (2)	12
2	تخصصي	Sh.IL.0430	رهنماى وثائق	13
2	تخصصي	Sh.IL.0413	اخلاق مسلكى عدلى وقضائى	14
3	تخصصي	Sh.IL.0520	تفسير آيات الأحكام (1) (أحكام القرآن للتهانوى)	15
3	تخصصي	Sh.IL.0521	أحاديث الأحكام (3) (سنن الترمذى)	16
2	تخصصي	Sh.IL.0526	فقه المعاملات (2) التوثيقات	17
2	تخصصي	Sh.IL.0527	فقه الجنائيات (2) مقارنة بالقانون الجنائى الخاص	18
2	تخصصي	Sh.IL.0532	علم الميراث (1)	19
2	تخصصي	Sh.IL.0522	أصول الفقه (3) (كتاب الله والسنة)	20
2	تخصصي	Sh.IL.0535	النظريات الفقهية (الحق والالتزام والملكية)	21
3	تخصصي	Sh.IL.0620	تفسير آيات الأحكام (2) (روائع البيان)	22
3	تخصصي	Sh.IL.0621	أحاديث الأحكام (3)	23

			(سنن أبي داود)	
2	تخصصي	Sh.IL.0626	فقه المعاملات (3) (وسائل الإثبات)	24
2	تخصصي	Sh.IL.0632	علم الميراث (2)	25
2	تخصصي	Sh.IL.0622	أصول الفقه (4) (الاجماع والقياس)	26
2	تخصصي	Sh.IL. 0637	فقه الشركات	27
2	تخصصي	Sh.IL.0638	أصول المحاكمات	28
2	تخصصي	Sh.IL.0639	النظام السياسي في الإسلام	29
3	تخصصي	Sh.IL.0708	الحديث (3) (صحيح المسلم منتخبات)	30
2	تخصصي	Sh.IL.0743	فقه الدعوى	31
2	تخصصي	Sh.IL.0745	النظام الإداري في الاسلام	32
2	تخصصي	Sh.IL.0746	النظام المالي والاقتصادي في الاسلام	33
2	تخصصي	Sh.IL.0747	أدب الاختلاف و أسبابه	34
2	تخصصي	Sh.IL.0760	الحديث (مسند امام أعظم)	35
2	تخصصي	Sh.IL.0748	أصول المحاكمات الجزائية	36
3	تخصصي	Sh.IL.0808	الحديث (4) (صحيح البخاري منتخبات)	37
2	تخصصي	Sh.IL.0853	مقاصد الشريعة	38
2	تخصصي	Sh.IL.0854	نظام القضاء في الاسلام	39
2	تخصصي	Sh.IL.0855	القواعد الكلية الفقهية	40
2	تخصصي	Sh.IL.0861	الحديث (شرح معاني الآثار منتخبات)	41
2	تخصصي	Sh.IL.0856	أصول الإفتاء	42

نصاب تحصیلي (8) سمستر در اختیار رشته فقه وقانون قرار گرفته که اینک با دیدگاه و مأموریت خدمت شما ارسال شد.